

Indiener: B.R. Winters (BBB Berkelland)

Datum indiening vraag: 7-8-2023

Datum verzending antwoord: 16-08-2023

Onderwerp: Hervormingsagenda Jeugdzorg

Onderstaande vragen zijn opgesteld door het nog te benoemen nieuwe commissielid Hans ter Horst van BBB Berkelland.

Vraag:

De Hervormingsagenda Jeugd is met belangstelling gelezen en we moeten constateren dat de opgave die er ligt erg ambitieus is – mede gelet op het feit dat er tot 2028 al 1 miljard bezuinigd wordt op jeugdzorg. (zie hoofdstuk 3)

Hoe ziet het College dit de komende 4 jaar voor zich als er met een nieuwe opgave moet worden gestart waar een bezuiniging aan ten grondslag ligt?

Antwoord (in te vullen door college):

Dit zien wij als een zeer lastige opdracht. In de raadsbrief over de Hervormingsagenda van 17 juli 2023 (zaaknummer 800795) beschrijven wij in een korte beschouwing op de Hervormingsagenda dat wij transformeren én bezuinigen in een krappe arbeidsmarkt niet realistisch vinden. Wij zullen ons binnen onze invloedssfeer inzetten voor de inhoudelijke beweging van de Hervormingsagenda: het versterken van het gewone leven van jongeren en gezinnen. Door meer eigen verantwoordelijkheid te verwachten van ouders/verzorgers, door de pedagogische basis en Voormekaar te versterken en door de samenwerking met onze partners te verdiepen.

Ook blijven wij ons inzetten voor goede financiële afspraken tussen het Rijk en gemeenten, door een actieve inbreng bij de VNG, P10 en G7. Voor de komende twee jaar, maar zeker ook vanaf 2026. In juli is het huidige kabinet gevallen en er staan nieuwe verkiezingen aan te komen. Dit betekent dat er een nieuw speelveld ontstaat voor de gemeenten (vertegenwoordigd door de VNG) om hun standpunten richting het rijk naar voren te brengen. Tijdens de ALV van de VNG op 14 juni 2023 is door de gemeenten een helder standpunt ingenomen over de financiële uitvoerbaarheid van alle taken van de gemeenten, waaronder de uitvoering van de jeugdwet, met de resolutie “Naar een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief” ([7a-concept-resolutie-meerjarig-financieel-perspectief-versie-nav-bestuur-06062023.pdf](https://www.vng.nl/7a-concept-resolutie-meerjarig-financieel-perspectief-versie-nav-bestuur-06062023.pdf) ([vng.nl](https://www.vng.nl))). Dit blijft de basis vormen van de inzet van gemeenten richting de verkiezingen en in de onderhandelingen met de nieuwe coalitie daarna.

Vraag:

Het slagen en continueren van de HAJ is sterk afhankelijk van de capaciteit van alle partijen zo valt te lezen in het stuk. Hoe monitoren wij dit gelet op de personeelstekorten en wachtlijsten bij alle disciplines?

Antwoord:

Uw vraag gaat over de haalbaarheid van de plannen in het licht van de personeelstekorten. Dit is een landelijk probleem. De VNG stuurt daarom op een implementatieplan dat getoetst is op haalbaarheid. Daarbij wordt ook het landelijke personeelstekort meegewogen.

De VNG met vertegenwoordigers van de vijfhoek (cliëntenorganisaties, jeugdhulpaanbieders, het rijk en professionals) stelt in het najaar dit landelijke implementatieplan op. Het plan geeft inzicht in de stappen die gemeenten hebben te zetten bij de uitvoering van de verschillende maatregelen uit de Hervormingsagenda. Daarna zal de VNG hier een uitvoeringstoets op toe laten passen. Deze toets geeft inzicht in de robuustheid van het plan, de samenhang van maatregelen en de haalbaarheid. Wij verwachten de uitkomsten begin 2024. In de tussentijd vullen wij met de gemeenten in de regio Achterhoek een regioscan, zodat we weten hoe ver de gemeenten zijn met verschillende maatregelen. Zodat we - zodra wij het getoetste implementatieplan ontvangen - onze regionale en lokale implementatieplannen kunnen opstellen.

Vraag:

In het stuk wordt gesproken over 4 basiscondities welke op orden moeten zijn;

- Bestaanszekerheid
- Zo min mogelijk gezondheidsverschillen – **wat wordt hiermee bedoeld?**
- Kansen gelijkheid.
- Leefbare wijk.

Antwoord:

Het gaat om gezondheidsverschillen tussen groepen inwoners. Gezondheidsverschillen hangen vaak samen met maatschappelijke problemen, denk aan werkloosheid, laaggeletterdheid, armoede, een ongezonde leefomgeving en een gebrek aan sociale relaties. Het een versterkt ook het ander. Bijvoorbeeld: voor wie een slechte gezondheid heeft, is het moeilijker om mee te doen.

Vraag:

Gelet op de toenemende armoede in Nederland – mensen die in de Bijstand terecht komen of al zitten en gelet op 2 van de 4 basisprincipes: bestaanszekerheid – kansengelijkheid dan zou je verwachten dat deze groep al met 1-0 achterstaat. Wordt hier onderzoek naar gedaan? (Landelijk – Regionaal – Lokaal)

Antwoord:

Dat is een terechte constatering. Er zijn verschillende onderzoeken die hierover gaan. Een waardevol onderzoek is bijvoorbeeld verricht door Movisie: [Bestaanszekerheid onder druk | Movisie](#)

Schriftelijke vragen art. 33

Vraag:

In het stuk wordt gesproken over minder bureaucratie (kunnen wij alleen maar toejuichen) echter is dit door de overheden zelf gecreëerd en tevens door dezelfde overheden wordt er al jaren gesproken dat alles eenvoudiger moet minder regels etc. etc..

Welke inspanningen of welk pad wordt er bewandeld om ook daadwerkelijk de bureaucratie te verminderen en hoe gaan we dit bewaken?

Antwoord:

Hiervoor verwijzen wij naar het antwoord op de tweede vraag. We wachten het getoetste implementatieplan vanuit de VNG af.

Vraag:

Om de beoogde doelen van maatregelen te realiseren en daarmee de HAJ tot een succes te maken is Lokale en Regionale implementatie nodig > van het papier af en de praktijk in (lees: minder administratie/tijdschrijven en microsturing, kunnen wij alleen maar mee instemmen)

In het stuk onder Hoofdstuk 1.2 lid 3 wordt er gesproken – citaat: Jeugdhulp sluit altijd aan bij de leefwereld van de jeugdigen en de omgeving waarin zij zich bevinden – het is van belang van het betrekken van ervaringsdeskundigen en informele netwerken. De regie ligt zoveel mogelijk bij de jeugdige en het gezin: De jeugdige en/of gezin hebben een hulpvra(a)gen **waarom is voor deze wijze van regie verlenen gekozen – hoe ziet het College dit voor zich?**

Antwoord:

Dit wijkt niet af van de werkwijze die nu al door Voormekaar wordt gehanteerd. Voormekaar ondersteunt de jeugdige en het gezin bij het bepalen van wat hij/zij wil bereiken; wat daarvoor nodig is en tussentijds met de jeugdige en het gezin te evalueren. Voormekaar kan daarbij vanuit verschillende disciplines helpen, zoals algemene voorzieningen, werk en inkomen, jeugdhulp, Wmo.

Vraag:

Onder hoofdstuk 2 2.2.2. Onderwijs en kinderopvang toegankelijker maken:

Er zijn wachtlijsten als het gaat om kinderopvang vanwege personeelstekort – hoe ziet het College dit?

Antwoord:

Dit is een van de afhankelijkheden waarmee de Hervormingsagenda Jeugd staat of valt. Daar is oog voor bij de toets op haalbaarheid die de VNG op het implementatieplan laat uitvoeren.

Vraag:

Onder 2.2.4 wordt er gesproken over bestaanszekerheid – betaalbaar wonen – aanpak geldzorgen, allemaal bouwstenen in de HAJ, echter staan deze haaks op de landelijke ontwikkelingen:

Toenemende armoede, woningtekort, hoge huren waardoor jeugdigen buiten de boot dreigen te vallen.

Welke maatregelen worden ingezet om de bouwstenen ook daadwerkelijk stenen te laten worden?

Antwoord:

Inderdaad hebben we te maken met een ambitieuze agenda tegen de achtergrond van een weerbarstige praktijk. Niet alleen op het terrein van de jeugdhulp zelf, maar ook op terreinen zoals bestaanszekerheid en de woningmarkt. Het is tegelijkertijd winst dat in de Hervormingsagenda oog is voor deze afhankelijkheden. Dit betekent dat de verschillende ministeries betrokken moeten zijn bij elkaars beleidsterreinen. De onafhankelijke deskundigencommissie (zie hiervoor ook de raadsbrief met zaaknummer 800795) krijgt in zijn opdracht mee om te bepalen of er door het rijk en gemeenten voldoende resultaten worden geboekt op dit soort randvoorwaarden van de Hervormingsagenda jeugd. Hierbij is vanzelfsprekend ook oog voor autonome ontwikkelingen, zoals een onvoorziene toename van woningzoekenden als gevolg van een instabiele geopolitieke situatie.

Vraag:

In het stuk wordt gesproken over het standaardiseren van inkoop en de kwaliteit daarvan. Ook inkopen op landelijke schaal. Hoe en op welke manier? Zijn we niet gehouden aan aanbestedingsprocedures waardoor het weer allemaal langer duurt?

Antwoord:

Dat is correct. We verwachten in het getoetste implementatieplan van de VNG meer zicht hierop te krijgen.

Vraag:

In het stuk wordt o.a. gesproken over monitoring en data verzamelen om meer inzicht te krijgen in het totale proces. In hoeverre is de privacy van de jeugdigen en gezin gewaarborgd in deze?

Antwoord:

De privacy van jeugdigen en gezinnen is gewaarborgd, want als overheden zijn we gehouden aan uitvoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).